

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR
DISPONAVIMO JUO ĮSTATYMO NR. VIII-729 2, 20 IR 23 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m. lapkričio 20 d. Nr. XIII-1663

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 5 dalimi:

„**5. Savivaldybės valdoma bendrovė** – akcinė bendrovė ir (ar) uždaroji akcinė bendrovė, kurių vienai ar kelioms savivaldybėms nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime.“

2. Papildyti 2 straipsnį nauja 6 dalimi:

„**6. Savivaldybės valdoma įmonė** – savivaldybės įmonė, veikianti pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą (toliau – Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas), taip pat savivaldybės valdoma bendrovė.“

3. Buvusias 2 straipsnio 5–12 dalis laikyti atitinkamai 7–14 dalimis.

4. Papildyti 2 straipsnį 15 dalimi:

„**15. Valstybės valdoma bendrovė** – akcinė bendrovė ir (ar) uždaroji akcinė bendrovė, kurių valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime.“

5. Papildyti 2 straipsnį 16 dalimi:

„**16. Valstybės valdoma įmonė** – valstybės įmonė, veikianti pagal Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą, taip pat valstybės valdoma bendrovė.“

2 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 20 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„**10.** Valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančios viešosios įstaigos dalininko teisės gali būti parduodamos, jeigu šiai viešajai įstaigai nepavesta atlikti viešojo administravimo funkcijų.“

2. Pakeisti 20 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Sprendimas dėl valstybei nuosavybės teise priklausančių viešosios įstaigos dalininko teisių pardavimo priimamas Vyriausybės nutarimu. Sprendimą dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančių viešosios įstaigos dalininko teisių pardavimo priima savivaldybės taryba. Sprendimo projektą rengianti valstybės ar savivaldybės institucija turi pagrįsti jo atitiktį šio įstatymo 9 straipsnyje nurodytiems principams. Sprendime turi būti nurodyta:

1) viešosios įstaigos, kurios valstybės ar savivaldybės turimos dalininko teisės gali būti parduodamos, pavadinimas, kodas, buveinė;

2) parduodamų dalininko teisių pradinė kaina, kuri turi būti ne mažesnė kaip atitinkamai arba valstybės, arba savivaldybės įnašų į viešosios įstaigos dalininkų kapitalą vertė. Jeigu steigiant viešąją įstaigą ar didinant viešosios įstaigos dalininkų kapitalą buvo investuotas valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausantis nekilnojamasis turtas, jo vertė nustatoma Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo nustatyta tvarka;

3) atitinkamai arba valstybės, arba savivaldybės institucija, įgaliota sudaryti dalininko teisių pirkimo–pardavimo sutartį.“

3 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių, kaip juridinio asmens dalyvio, turtinių ir neturtinių teisių ir pareigų įgyvendinimas

1. Valstybės ir savivaldybių, kaip valstybės įmonių, savivaldybės įmonių, akcinių bendrovių, uždarytųjų akcinių bendrovių, viešųjų įstaigų ir kitos teisinės formos juridinių asmenų dalyvio, turtines ir neturtines teises ir pareigas įgyvendina Vyriausybės įgaliotos institucijos ir atitinkamai savivaldybių vykdomosios institucijos Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Valstybės ir savivaldybių valdomos bendrovės savo dukterinėse bendrovėse, kurių valstybės ar savivaldybės valdomai bendrovei priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, juridinio asmens dalyvio turtines ir neturtines teises ir pareigas įgyvendina Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Su akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių, kurių valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia 1/2 ar mažiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, valdymu susijusias funkcijas atlieka Vyriausybės įgaliotos institucijos, kurios įgyvendina valstybės, kaip juridinio asmens dalyvio, turtines ir neturtines teises ir pareigas. Su akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių, kurių vienai ar kelioms savivaldybėms nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia 1/2 ar mažiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, valdymu susijusias funkcijas atlieka savivaldybės vykdomoji institucija (vykdomosios institucijos), kuri įgyvendina savivaldybės, kaip juridinio asmens dalyvio, turtines ir neturtines teises ir pareigas.

4. Viešoji įstaiga „Stebėsenos ir prognozių agentūra“, kurios savininkė yra valstybė, atlieka su valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių valdymo politikos įgyvendinimu susijusias funkcijas, nurodytas šio straipsnio 5 dalyje, ir turi teisę iš valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių, taip pat Vyriausybės įgaliotų institucijų ir atitinkamai savivaldybių vykdomųjų institucijų, įgyvendinančių valstybės ar savivaldybės, kaip juridinio asmens dalyvio, turtines ir neturtines teises ir pareigas valstybės įmonėse, savivaldybės įmonėse, akcinėse bendrovėse ir uždaroiose akcinėse bendrovėse (toliau – valstybei ar savivaldybei atstovaujanti institucija), gauti informaciją apie valstybės ar savivaldybės valdomų įmonių veiklos rezultatus, valstybei ar savivaldybei atstovaujančių institucijų sprendimus, susijusius su valstybės ar savivaldybės turtinių ir neturtinių teisių ir pareigų įgyvendinimu, o valstybės ir savivaldybės valdomos įmonės, taip pat valstybei ar savivaldybei atstovaujančios institucijos privalo viešajai įstaigai „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ šioje dalyje nurodytą informaciją teikti.

5. Viešoji įstaiga „Stebėsenos ir prognozių agentūra“:

1) kiekvienais metais rengia, teikia Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai ir skelbia savo interneto svetainėje valstybės valdomų įmonių veiklą apibendrinančias tarpines ir metines ataskaitas, taip pat savivaldybės valdomų įmonių veiklą apibendrinančias metines ataskaitas;

2) kiekvienais metais peržiūri valstybės valdomų įmonių rengiamų veiklos strategijų projektus, teikia rekomendacijas valstybei atstovaujančioms institucijoms dėl jų veiklos strategijose numatomų tikslų ir jų vertinimo rodiklių nustatymo ir valstybei atstovaujančių institucijų nustatytų valstybės lūkesčių valstybės valdomoms įmonėms atitikties, vertina veiklos strategijų įgyvendinimo rezultatus ir teikia Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai apibendrintas valstybės valdomų įmonių veiklos strategijų įgyvendinimo ataskaitas;

3) rengia rekomendacijas, teikia metodinę pagalbą ir konsultuoja valstybei atstovaujančias institucijas dėl valstybės tikslų ir lūkesčių valstybės valdomose įmonėse nustatymo. Valstybės tikslus ir lūkesčius nustato valstybei atstovaujanti institucija rašte dėl valstybės lūkesčių (toliau – raštas), kurio turinio reikalavimus ir rengimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija;

4) vertina raštus ir teikia valstybei atstovaujančioms institucijoms išvadas dėl valstybei atstovaujančių institucijų rengiamų pateikti raštų;

5) kiekvienais metais apskaičiuoja ir vertina valstybės valdomų įmonių pelningumo rezultatus ir teikia šią informaciją valstybei atstovaujančioms institucijoms, rengia ir valstybei atstovaujančioms institucijoms teikia siūlymus dėl valstybės valdomoms įmonėms Vyriausybės nustatomų siektinų pelningumo rodiklių;

6) kiekvienais metais teikia informaciją Finansų ministerijai apie planuojamus valstybės valdomų įmonių dividendus ir pelno įmokas, konsultuoja valstybei atstovaujančias institucijas

dividendų ir pelno įmokų apskaičiavimo klausimais, teikia išvadas Vyriausybei dėl valstybei atstovaujančios institucijos siūlomų mažesnių, negu nustatyta teisės aktuose, dividendų ar pelno įmokų;

7) skelbia savo interneto svetainėje informaciją apie valstybės valdomų įmonių kolegialių organų narių atrankas, deleguoja savo atstovus dalyvauti šiame punkte nurodytų atrankų komisijų darbe, konsultuoja valstybei atstovaujančias institucijas dėl kandidatams nustatytinų specialiųjų reikalavimų, kurie nėra nustatyti įstatymuose, kaupia ir atnauja duomenis apie potencialius kandidatus į valstybės valdomų įmonių kolegialių organų narius;

8) skelbia ir nuolat atnauja valstybei atstovaujančių institucijų ir valstybės valdomų įmonių sąrašą savo interneto svetainėje;

9) nuolat stebi ir analizuoja, kaip valstybei atstovaujančios institucijos įgyvendina valstybės turtines ir neturtines teises ir pareigas valstybės valdomose įmonėse, ir tuo pagrindu Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai teikia pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo tobulinimo;

10) teikia metodinę pagalbą savivaldybėms atstovaujančioms institucijoms savivaldybių valdomų įmonių tikslų ir rodiklių nustatymo, strategijų rengimo, tikslų siekimo vertinimo, nepriklausomų valdybos narių atrankos ir kitais su savivaldybės valdomų įmonių valdymu susijusiais klausimais;

11) konsultuoja valstybei ir savivaldybei atstovaujančias institucijas bei valstybės ir savivaldybės valdomas įmones visais su valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių valdymo politikos įgyvendinimu susijusiais klausimais, taip pat konsultuoja valstybei atstovaujančias institucijas akcinėse bendrovėse ir uždarosiose akcinėse bendrovėse, kuriose valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia 1/2 ar mažiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, šių bendrovių veiksmingo valdymo, strategijų įgyvendinimo, ilgalaikių ir trumpalaikių tikslų ir pasiektų konkrečių rodiklių įgyvendinimo rezultatų klausimais ir teikia rekomendacijas, kaip gerinti šiuos rodiklius;

12) tvirtina savivaldybių viešinamos informacijos apie savivaldybių valdomų įmonių veiklą ir rezultatus formą;

13) vertina ir teikia pasiūlymus valstybei atstovaujančioms institucijoms dėl valstybės valdomų įmonių vykdomų specialiųjų įpareigojimų, kurie nustatomi pagal ūkio ministro patvirtintas rekomendacijas, įtakos šių įmonių veiklos rodikliams, specialiųjų įpareigojimų masto, finansavimo, kokybės kriterijų ir teisinio reguliavimo tobulinimo. Specialieji įpareigojimai suprantami kaip valstybės valdomos įmonės funkcijos, kurias ji įpareigota atlikti pagal įstatymus ar Vyriausybės nutarimus, kad būtų užtikrintas konkrečių socialinių, strateginių ir politinių valstybės tikslų įgyvendinimas;

14) apskaičiuoja ir įvertina, ar valstybės valdomos įmonės pasiekė joms Vyriausybės nustatytus siektinų vidutinių metinių nuosavo kapitalo kainų ar siektino vidutinio metinio konsoliduoto grynojo pelno rodiklius;

15) atlieka valstybės valdomų įmonių individualų vertinimą. Individualus įmonės vertinimas suprantamas kaip Vyriausybės nustatyta tvarka apskaičiuoto ir valstybės valdomos įmonės siektino pelningumo rodiklio padidinimas arba sumažinimas, atsižvelgiant į valstybės valdomai įmonei iškeltus tikslus, jos veiklos specifiką, rinkos sąlygas, kuriomis veikia valstybės valdoma įmonė, kitus aktualius veiksnius, kurie gali turėti įtakos valstybės valdomos įmonės pelningumui.

6. Viešosios įstaigos „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ veikla atliekant šio straipsnio 5 dalyje nurodytas funkcijas finansuojama iš Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų ir (arba) kitų lėšų.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir (ar) jos įgaliotos institucijos, vietos savivaldos institucijos iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Šio įstatymo 2 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 20 straipsnio nuostatos taikomos ir viešajai įstaigai, tapusiai valstybės ar savivaldybės turto panaudos gavėja iki šio įstatymo įsigaliojimo.
4. Šio įstatymo 2 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 20 straipsnio nuostatos taikomos ir iki šio įstatymo įsigaliojimo steigiant viešąją įstaigą ar didinant viešosios įstaigos dalininkų kapitalą valstybei ar savivaldybei investavus nuosavybės teise priklausančią nekilnojamąjį turtą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė